Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle
KANCELARIA OGÓLNA
Wpł. dn.
Złożono osobiście 2026 -07- 30
Podpis ilość zał.
Nr ewid. BRM

Opole, 15.07.2026 r.

Poseł na Sejm RP
Włodzimierz Skalik
Biuro Poselskie
Włodzimierza Skalika
ul. Rejtana 7/7
45-332 Opole

URZĄD MIASTA
Kędzierzyn-Koźle
Wpł. dn. 30 -07- 2026
Biuro Rady Miasta
ul. Grzegorza Piramowicza 32

Sz. P. Ireneusz Wiśniewski
Przewodniczący Rady Miasta
Kędzierzyn-Koźle

Wniosek w trybie interwencji poselskiej o podjęcie uchwały w sprawie zakończenia formalnej i nieformalnej współpracy partnerskiej Miasta Kędzierzyn-Koźle z Miastem Kałusz.

Szanowny Panie Przewodniczący,

Działając jako Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, zwracam się do Pana Przewodniczącego oraz do Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z wnioskiem o podjęcie działań mieszczących się we właściwości rzeczowej organu stanowiącego gminy, tj. o przygotowanie, wprowadzenie do porządku obrad i procedowanie projektu uchwały w sprawie zakończenia formalnej i nieformalnej współpracy partnerskiej Miasta Kędzierzyn-Koźle z Miastem Kałusz na Ukrainie.

Wnoszę w szczególności o:

1. wprowadzenie do porządku najbliższej sesji Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle punktu dotyczącego obecnego statusu partnerstwa z Miastem Kałusz oraz planów w tym zakresie na przyszłość;

2. przygotowanie i przedłożenie Radzie Miasta Kędzierzyn-Koźle projektu uchwały w sprawie niezawierania w przyszłości jakichkolwiek umów o współpracy z Miastem Kałusz;

3. zobowiązanie Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, w razie przyjęcia uchwały, do formalnego powiadomienia władz Kałusz o niezawieraniu w przyszłości kolejnej trzeciej umowy partnerstwa oraz do usunięcia tego partnerstwa z oficjalnych materiałów promocyjnych, informacyjnych i miejskich wykazów miast partnerskich;

4. przekazanie radnym pełnej informacji o dotychczasowej podstawie formalnoprawnej partnerstwa z Kałusz, w tym kopii uchwał, porozumień, listów intencyjnych, aneksów, korespondencji oraz dokumentów wykonawczych dotyczących tej współpracy oraz informacji nt.wyjazdów służbowych urzędników miasta Kędzierzyn-Koźle do miasta Kałusz;

5. przedstawienie informacji, czy władze Kędzierzyna-Koźla kiedykolwiek wystąpiły do władz Kałusz z oficjalnym stanowiskiem dotyczącym honorowania przez to miasto Stepana Bandery, Romana Szuchewycza lub innych osób i formacji kojarzonych ze skrajnie antypolską działalnością OUN-UPA;

6. udzielenie pisemnej odpowiedzi na niniejsze wystąpienie w ustawowym terminie wynikającym z ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Uzasadnienie

Sprawa dalszego promowania a tym samym utrzymywania już nieformalnego partnerstwa Kędzierzyn-Koźle z Kałusz ma oczywiście charakter protokolarny, promocyjny czy samorządowy, ale co istotne jest to również kwestia o ciężarze publicznym, historycznym i aksjologicznym. Partnerstwo miast nie jest bowiem techniczną etykietą w folderze promocyjnym. Jest ono publicznym komunikatem, że dana wspólnota samorządowa uznaje drugą wspólnotę za podmiot szczególnie bliski, z którym łączą ją więzi zaufania, wzajemnego szacunku i wspólnoty wartości.

W tym właśnie punkcie pojawia się zasadnicza kolizja. 10-letnie partnerstwo Kędzierzyna-Koźla i Kałusz winno zostać wyjaśnione i definitywnie usunięte z przestrzeni publicznej. Kałusz jest miastem, które w swojej przestrzeni publicznej i polityce pamięci dopuściło do honorowania postaci Stepana Bandery (honorowe obywatelstwo nadane w 1997 roku) i Romana Szuchewycza (honorowe obywatelstwo nadane w 2010 roku). Dla polskiej pamięci historycznej nie są to postacie neutralne. Są one związane z nurtem politycznym, ideowym i wojskowym, którego działalność doprowadziła do ludobójstwa ze szczególnym okrucieństwem dokonanego na ludności polskiej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1939-47.
Na zdjęciach dostępnych na oficjalnych stronach miasta Kałusz Polska Flaga stoi obok banderowskiej czerwono-czarnej w gabinecie władz miasta Kałusz. Na ulicy Bandery wiszą flagi UPA na budynkach czy pomnikach. Symbolika UPA-UON jest obecna na cmentarzach i podczas oficjalnych uroczystości. Na terenie powiatu Kałuskiego istnieje Muzeum Stepana Bandery a sam region jest kolebką ideologi banderowskiej z uwagi na miejsce narodzin Stepana Bandery. Podczas II Wojny Światowej w Kałuszu funkcjonował punkt rekrutacyjny SS-Galizien a w powiecie Kałuskim i samym mieście zamordowano tysiące osób pochodzenia Polskiego, Żydowskiego i Rosyjskiego . Badacze tzw. Rzezi Wołyńskiej wskazują 67 miejscowości powiatu kałuskiego jako miejsca ludobójstwa dokonane przez UPA-UON . Są to :

1. Bereźnica Szlachecka
2. Bołochów
3. Bronowice
4. Chocin
5. Czereszczuki
6. Ćwitowa
7. Dąbrowa
8. Dębina
9. Dołha Wojniłowska
10. Dołpotów
11. Dołżka
12. Dorohów
13. Dubowica
14. Hołyń
15. Humenów
16. Jasień
17. Jaworówka
18. Kadobna
19. Kałusz
20. Kobyłka
21. Kołodziejów
22. Kopanka

23. Kropiwnik
24. Łuka
25. Łukowiec
26. Mazurowo
27. Mazurów
28. Medynia
29. Moszkowce
30. Mysłów
31. Niegowce
32. Nowica
33. Osmołda
34. Pawlikówka
35. Perekosy
36. Piaski
37. Pniaki
38. Podhorki
39. Podmichale
40. Pójło
41. Przedsiewne
42. Przewoziec
43. Rypianka
44. Seredne
45. Siółko
46. Siwka Kałuska
47. Siwka Wojniłowska
48. Słoboda Równiańska
49. Sokołów
50. Stańkowa
51. Stefanówka
52. Studzianka
53. Sygłów
54. Śliwki
55. Tespowo
56. Tomaszowce
57. Tużyłów
58. Uhryniów Stary
59. Uhryniów Średni
60. Wierzbica
61. Wierzchnia
62. Wojniłów
63. Zalesie
64. Zawadka
65. Zawój
66. Zbora
67. Ziemianka

Mamy do czynienia z poważnym problemem publicznym:
polskie miasto oficjalne nadal promuje już wygasłe partnerstwo z miastem, które honoruje osoby jednoznacznie obciążone w polskiej pamięci historycznej. To jest stan nie do pogodzenia z elementarną lojalnością wobec ofiar ludobójstwa oraz ich potomków.

Podkreślam przy tym, że niniejszy wniosek nie jest wymierzony w naród ukraiński, w zwykłych mieszkańców Ukrainy czy też w cywilów dotkniętych wojną. Pomoc humanitarna, wsparcie ludzi w potrzebie czy współczucie wobec ofiar działań wojennych są czymś innym niż oficjalne partnerstwo z miastem prowadzącym politykę pamięci sprzeczną z polską racją stanu i historyczną prawdą. Nie wolno tych dwóch porządków mieszać.
Szczególny moment dla rozpatrzenia sprawy tworzą obchody poświęcone pamięci setek tysięcy Polaków — ofiar przerażającego ludobójstwa dokonanego przez OUN i UPA z ich przywódcami: Stepanem Banderą i Romanem Szuchewyczem. Państwo polskie coraz wyraźniej przywraca tej pamięci należne miejsce w przestrzeni publicznej. Samorząd nie powinien pozostawać poza tym porządkiem aksjologicznym. Kędzierzyn-Koźle, jako wspólnota samorządowa, ma prawo i obowiązek prowadzić politykę partnerską w sposób zgodny z polską pamięcią, polskim interesem publicznym i szacunkiem wobec ofiar. Od strony formalnoprawnej właściwym organem do podjęcia rozstrzygnięcia jest Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle. To rada gminy posiada kompetencję do podejmowania uchwał w sprawach współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw. Skoro więc partnerstwo zostało ustanowione i utrzymywane jako relacja samorządowa, jego zakończenie również powinno nastąpić w drodze aktu organu stanowiącego. Prezydent Miasta, jako organ wykonawczy, może przygotować projekt uchwały, obsłużyć procedurę, przekazać stanowisko partnerowi zagranicznemu i wykonać decyzję Rady. Jednak polityczna i prawna legitymacja do pełnego zamknięcia partnerstwa należy do Rady Miasta.

Współpraca międzynarodowa jednostki samorządu terytorialnego nie jest prawem nabytym miasta zagranicznego. Jest instrumentem realizacji interesu wspólnoty lokalnej. Jeśli instrument ten przestaje odpowiadać interesowi publicznemu, jeżeli wchodzi w kolizję z wartościami konstytutywnymi dla polskiej wspólnoty pamięci albo jeżeli generuje poważne napięcie społeczne, rada miasta ma pełne prawo dokonać jego rewizji.
W tym przypadku nie chodzi o gest emocjonalny. Chodzi o uporządkowanie stanu prawno-politycznego. Miasto Kędzierzyn-Koźle nie powinno dalej firmować partnerstwa z samorządem, który nadał ludobójcom Stepanowi Banderze i Romanowi Szuchewyczowi honorowe obywatelstwo.

Mając na uwadze powyższe wnoszę o podjęcie przez Radę Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwały o definitywnym zakończeniu współpracy z miastem Kałusz która to obecnie przybrała charakter nieformalny skoro umowa wygasła a obie strony nadal promują wspólne partnerstwo w sferze publicznej.
Wnoszę również, aby niniejsze wystąpienie zostało przekazane wszystkim radnym Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle oraz skierowane do właściwej komisji merytorycznej celem zaopiniowania.

Z poważaniem,

Włodzimierz Skalik,
Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej